

DESPRE PROFILAXIE, CU DRAGOSTE...

„Când puterea dragostei
va învinge dragostea de putere
lumea va cunoaște pacea”
Jimi Hendrix

Titlul de mai sus este intenționat legat de celebrul film din anul 1967 „**Domnului profesor, cu dragoste**” în care Sidney Poitier joacă rolul unui adevărat educator care scoate la liman elevii unei clase din haosul unei școli sociale dintr-un carier american cu probleme. Tema relațiilor profesor – elev s-a reluat apoi în cinematografie și în ultimii 10 ani, de exemplu în „**Minți periculoase**” cu Michelle Pfeiffer din anul 1995 sau „**Ultimul cărămidar din America**” din 2001 în care același Sidney Poitier devine meditatorul privat al unei tinere afro-americane aproape pierdută pentru educație într-o clasă specială („spuma” vagabonzilor dintr-un cartier). În toate aceste filme educatorii în final își îndeplinesc cu succes vocația...

Ce satisfacții poate oferi carența tradițională din ultimii 60 de ani a educației sistematice pentru sănătate orală în România este o întrebare la care doar experiențele personale ale medicilor stomatologi ar putea avea un răspuns. În mod personal, după anul 1990 am avut câteva astfel de surprize deosebit de plăcute și care în momentul întâmplării lor chiar m-au emoționat profund.

În 1988 eram medic stomatolog titular la Dispensarul Medical Comunal Craiva, județul Arad, unde în fiecare joi dimineața chemam elevii din câte o clasă I-IV pentru consultație anuală de control, învățare igienă bucală și asanare carii pe molarii de 6 ani. **După 20 de ani**, în 2007 aflat la sediul Allianz Țiriac pentru a-mi încheia polița anuală RCA, un agent de asigurări mi-a declarat spontan că mă cunoaște de mult și mă apreciază pentru tot ce am făcut pentru el. L-am întrebat dacă a fost pacientul meu în trecut și cam în ce perioadă, deoarece nu îl recunoșteam. Atunci am aflat că era prin clasa a III-a la Craiva „și atunci a învățat ce bine e să se spele pe dinți în mod regulat”.

În 1996 făceam în mod voluntar educație sanitară stomatologică la clasele V-XII la Liceul German din Arad unde răspundeam cu mare plăcere unor întrebări „încuetoare” de genul „dacă SIDA și caria se pot transmite prin sărut ?”, „Dacă am putea să ne mâncăm bicicleta ?”, etc. **Peste 10 ani**, în 2007, la o analiză statistică de sfârșit de an am descoperit numeroși pacienți tineri care au terminat Liceul German, care au audiat toate orele mele despre anatomia dintelui, carie, parodontopatie, boală de focar și bineînțeles igiena dentară, pacienți care fac parte din lotul celor care vin anual la controlul profilactic, care prezintă anual doar 1-2 carii incipiente în smalț și sunt rezolvați rapid, ieftin și fără dureri...

Bunele deprinderi de igienă, inclusiv orală se deprind în prima perioadă a vieții și dacă există talent și vocație din partea educatorului au efect teoretic și practic pentru mult timp. Chiar pentru toată viața .

Este greu de estimat când vor înțelege autoritățile din sănătate din România că profilaxia colectivă din școli este cea mai ieftină parte a medicinei, având efect medical, economic și social abia după zeci de ani. Există nenumărate modele eficiente și verificate de profilaxie colectivă și individuală în țările membre UE (Germania, Suedia, Elveția etc, în care medicii stomatologi au ajuns în prezent să caute și să prezinte pacientului cariile incipiente cu camere video intraorale..).

În domeniul profilaxiei orale Ministerul Sănătății Publice nu ar trebui să inventeze absolut nimic ci doar să finanțeze și să monitorizeze un program coerent și cu acoperire cu adevărat națională de profilaxie stomatologică, de exemplu, pentru început pentru clasele I - IV. Este evident faptul că MSP nu manifestă deloc înțelegere, atașament, responsabilitate, dragoste față de copiii României... La polul opus, medicii stomatologi privați preocupați de profilaxie sunt cei care din dragoste pentru profesie și pentru copii întrețin bunele deprinderi pentru sănătatea orală.

Nu întâmplător Congresul Mondial FDI 2008 din Suedia a avut ca temă principală „**Pioneering prevention**” („**Deschizând drumurile prevenției**”). La acest Congres Mondial 95 % din lectori au fost experți suedezi în prevenție...

ARAD
DECEMBRIE 2008

DR. VOICU A. DAVID